

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2024, č. j. X

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 25. 6. 2024, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2024, č. j. X (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 2. 2024, č. j. X (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla žalobci podle § 56 odst. 1 písm. e), písm. c) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) od 12. 4. 2024 snížena výše invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně na invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 27. 2. 2024 žalobce již není invalidní podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění pro invaliditu III. stupně. Podle tohoto posudku byl žalobce podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění od 12. 12. 2023 uznán invalidním pro invaliditu I. stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 40 %, přičemž rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., oddílu A, položce 7b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“).
2. V rámci námitkového řízení byl lékařkou IPZS dne 14. 5. 2024 vypracován posudek, ze kterého plynou shodné závěry jako z posudku lékaře IPZS v prvostupňovém řízení ohledně stupně invalidity i ohledně rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce v podané žalobě namítal, že posouzení jeho zdravotního stavu bylo neúplné, nepřesvědčivé a nesprávné, a to v rámci prvostupňového i námitkového řízení. Posudková lékařka IPZS v námitkovém řízení nedostatečně zohlednila všechny aspekty žalobcova zdravotního stavu a neurčila správně míru poklesu žalobcovy pracovní schopnosti se zohledněním jeho profese a dalších postižení. Žalobce měl za to, že jím doložené lékařské zprávy dokládají významné snížení celkové výkonnosti, pohyblivosti a schopnosti vykonávat denní aktivity. Žalobce dále nesouhlasil se závěrem žalované, že jeho zdravotní stav je stabilizovaný a že je schopen pracovat s určitým omezením v oboru, pro který je vzdělán, a to i s nutností rekvalifikace. K tomuto závěru chybí bližší odůvodnění. Navíc jej vyvrací zdravotní dokumentace ošetřujícího psychiatra MUDr. P. P., ve které je uvedeno, že užívání analgetik ovlivňuje bolesti minimálně, celodenní i noční bolestivé stavy jsou hlavním stresorem, dochází k atakám paniky, strachu z lidí, nespavosti aj. To podstatně zhoršuje žalobcův psychický stav a fyzickou i psychickou výkonnost, prognóza zlepšení tohoto stavu v horizontu dalších let je nepříznivá, následky tohoto stavu jsou trvalé a uvedeným došlo i k přetrvávající změně osobnosti. Závěry MUDr. P. nebyly v napadeném rozhodnutí dostatečně zhodnoceny. Odůvodnění napadeného rozhodnutí není individualizováno na konkrétní případ žalobce. Žalovaná podle žalobce neodůvodnila, v čem podle ní spočívá zlepšení nebo stabilizace žalobcova zdravotního stavu. Z lékařských zpráv naopak vyplývá, že dochází k postupnému zhoršování žalobcova zdravotního stavu. Napadené rozhodnutí porušuje princip předvídatelnosti práva, neboť žalobci byla původně stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 70 % a nyní byla ohodnocena pouze na 40 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě shrnula dosavadní průběh řízení i žalobní námitky a citovala právní úpravu, ze které vycházela. K námitkám žalovaná uvedla, že je ve správním řízení vázána posudkem lékaře IPZS, který kromě medicínských znalostí má atestaci v posudkovém lékařství. Žalovaná neshledala posudkové řízení za neobjektivní, nebylo zjištěno žádné pochybení při vyhotovení podkladového posudku. Napadené rozhodnutí je podle názoru žalované dostatečně odůvodněno, jsou v něm konkretizovány všechny lékařské zprávy, z nichž žalovaná vycházela. Zdravotní stav žalobce a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny rozhodné skutečnosti. Zákon o důchodovém pojištění počítá s odnětím či snížením stupně invalidity v případě stabilizace zdravotního stavu či adaptace pojištěnce na zdravotní postižení, jak stanoví § 39 odst. 6 a 7 tohoto zákona. Podkladový posudek splňuje podle žalované náležitosti úplnosti, správnosti a přesvědčivosti. Protože žalobce nesouhlasil s medicínským posouzením svého zdravotního stavu a zpochybňoval správnost stanovené míry poklesu jeho pracovní schopnosti, navrhla žalovaná vyhotovení posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která žalobcův zdravotní stav posoudí a určí stupeň jeho invalidity. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí

5. Soud o posouzení zdravotního stavu žalobce požádal Posudkovou komisi MPSV ČR v Praze (dále jen „Posudková komise Praha“). Z posudku této komise ze dne 11. 4. 2025 soud zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo i o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona, nešlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %. Doba platnosti posudku byla stanovena do 30. 4. 2029, změna stupně invalidity byla stanovena k datu 23. 1. 2023.
6. Posudková komise Praha provedla následující diagnostický souhrn žalobce: Stav po polytraumatu 2. 7. 2017 – stav po fraktuře proximálního femuru vpravo, provedena osteosyntéza PFN (stav po extrakci 5/2019 pro diskomfort), stav po otevřené intraartikulární kominutivní zlomenině distálního radia vpravo, ošetřenou osteosyntezou K-dráty, stav po revizi, debridement, resekci ostemyelitického ložiska distální metafýzy radiea, implantaci cementového antibiotického spaceru dne 7. 12. 2017, extrakci spaceru, implantaci štěpu z levé lopaty kosti kyčelní do distálního radia vpravo, abreviační osteotomie kosti loketní vlevo, stav po fraktuře pánve – raménka kosti stydké vlevo, os illium vpravo – bez dislokace, stav po fraktuře hlavičky kosti vřetenní vlevo a fissura porc. coronoideus s konzervativním postupem. U žalobce podle psychiatra přetrvává změna osobnosti v souvislosti s chronickou bolestí. Úzkostně fobická porucha. Stav po vředové chorobě gastroduodenální s krvácením cca 2006. Anamnesticky abúzus hypnotik. Syndrom neklidných nohou. Nikotinismus. Posudková komise Praha uvedla, že žalobce je ke dni vydání napadeného rozhodnutí 45letý muž posuzovaný podle vyplněného profesního dotazníku ze dne 21. 9. 2023. Je vyučen v oboru cestovní ruch a stravování, poté pracoval

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

převážně jako recepční v plném pracovním úvazku do roku 2008, od roku 2008 do roku 2017 v částečném úvazku. Žalobce byl tedy posuzován pro tuto profesi. Posudková komise Praha u žalobce konstatovala dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž rozhodující příčinou byl stav po polytraumatu. Posudková komise Praha shledala míru poklesu pracovní schopnosti o 50 %, a to při zařazení do kapitoly XV, oddílu A, položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla hodnocena na horní hranici rozmezí položky ve výši 40 %, a dále bylo konstatováno navýšení podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 %, tedy celkově na 50 %. U žalobce proto byla zjištěna invalidita II. stupně a dnem změny stupně invalidity z III. stupně na II. stupeň bylo konstatováno datum 23. 1. 2023. Se zjištěnými výsledky fyzikálních vyšetření nebylo možno posuzovat podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c) či 7d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, aniž by bylo zdůrazňováno, že dané položky reprezentují zejména kombinované postižení hlavy, hrudníku a končetin. U žalobce přitom nebylo přítomno kraniotrauma, postiženy byly pravostranné končetiny, levá horní končetina a raménka stydké kosti vlevo a kyčelní kost vpravo bez dislokace a vertebrogenní algický syndrom, přičemž k datu vydání napadeného rozhodnutí přetrvávaly především obtíže s pravou horní končetinou, a právě vertebrogenní obtíže. U žalobce nicméně nebylo stran vertebrogenních obtíží zjištěno při celkově nadále stabilním stavu nadále ani posudkově významné neurologické postižení. Posudková komise Praha přitom zohlednila veškerá další vyšetření pohybového aparátu. Hodnoceno bylo přitom s výrazným postižením pravého předloktí, bylo zjištěno komplikované hojení s osteomyelitidou, opakované operace, použití kostních štěpů, omezením funkce zápěstí. Posudková kritéria kapitoly XV, oddílu A položky 7c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity sice nebyla naplněna, ale bylo možno posoudit podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity při vertebrogenních obtížích i při problematice pravé horní končetiny se zohledněním dalších postižení, a to s anxiózně depresivním syndromem, kdy Posudková komise Praha hodnotila navýšení horní hranice o nejvýše 10 % podle § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky, byť nikoli nadále s komplikovaným klinickým postupem psychiatra, šlo přitom o maximalistické posouzení. Navýšení podle § 3 uvedené vyhlášky pro veškerá další postižení nad rámec konstatované základní položky již obecně lze nejvýše právě o 10 %. Dále Posudková komise Praha konstatovala, že např. podle zprávy ambulance bolesti ze dne 8. 12. 2021, ale i 27. 10. 2022 byla i při vertebrogenním postižení absence funkčně významného neurologického postižení, levá horní končetina byla se svalovou silou v normě a na pravé horní končetině byl proveden stisk žalobcem pouze na úrovni frustrního svalového oslabení (4+/5). U žalobce je přítomno omezení pohybů na akru dominantní pravé horní končetiny, nicméně nejde o plnou ztrátu schopnosti psaní, natož s případnou vhodnou psací pomůckou (natož aby byl zjištěn například i neúspěšný nácvik i případně s ergoterapií), na dolních končetinách pak byla zjištěna dokonce normální hybnost, tonus a síla svalová, posuzovaný byl schopen s dolními končetinami provést Mingazziniho manévry bez poklesu, byl schopen i provedení manevru Lasegue 90st bilaterálně (nicméně tyto manévry při hypermobilitě žalobce a Posudková komise Praha dále poukázala na topiku morfologického nálezu na hrudní páteři), tedy žalobce byl schopen i flexe v kyčli do 90st. Stoj a chůze byla hodnocena v normě. I podle zprávy ortopedie ze dne 10. 7. 2023 byla přes veškerý klinický nález sevřena pěst skoro plně a hybnost v prstech byla volná, nicméně přesto Posudková komise Praha zohlednila ortopedické omezení rozsahu pohybu i subjektivní obtíže. Těžší paretické postižení přitom nebylo zjištěno ani např. podle zprávy neurologie ze dne 30. 1. 2023 (natož těžké – ba naopak ve srovnání obou končetin byl zjištěn symetrický reflektologický nález). A v tomto ohledu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

trval stav i podle zprávy ambulance bolesti ze dne 23. 1. 2023, kde i nadále byla uvedena v rámci cvičení chůze na páse 13–14 km několikrát týdně, bolesti referovány, ale rehabilitace zcela zjevně s efektem, jak vyplývalo právě již ze zaznamenaného vyjádření žalobce v této zprávě. I přes shora uvedené však Posudková komise Praha sice na jedné straně nekonstatovala míru poklesu pracovní schopnosti odpovídající nejvyššímu stupni invalidity, na straně druhé však stále zohledňovala subjektivní obtíže žalobce. Žalobce byl vedle péče psychiatra především v péči ortopeda (ostatně tento specialista při uvedené topice neurologických – vedle obtíží ortopedických – obtíží inicioval i další dovyšetření – magnetickou rezonanci hrudní páteře) či neurologa, přičemž po určitou dobu docházel i do ambulance bolesti. Do centra bolesti již podle vyjádření při jednání Posudkové komise Praha žalobce nedocházel s odůvodněním, že se našel nález na míše, který objasňoval, odkud je bolest, přičemž v dokumentaci – anamnestické údaje zprávy praktického lékaře ze dne 11. 10. 2023 – bylo uvedeno, že jde o nález vysvětlující dominantní algické obtíže žalobce, nicméně u něj byla přítomna vedle problematiky pravé horní končetiny s frakturami v této oblasti i symptomatika obtíží vycházející právě z postižení oblasti hrudní páteře. Posudková komise Praha dále poukázala na to, že pokud by mělo být hodnoceno stran postižení pohybového aparátu jinou základní zvolenou položku k samotnému postižení funkce po zlomeninách horní končetiny, pak ani nejvyšší položka kapitoly XV, oddílu B, kapitoly 6c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity nepřesahovala 40% míru poklesu pracovní schopnosti (spodní mez 30 %), přičemž ale v rámci této položky je hodnoceno pro těžké omezení hybnosti ve dvou velkých kloubech, omezení svalové síly na 3, svalové atrofie či těžké deformity paže nebo předloktí. Tato kritéria by nadto v daném případě ani dostatečně naplněna nebyla. Dále pokud by bylo hodnoceno na postižení samotné síly úchopu, pak dokonce ani při hodnocení podle kapitoly XV, oddílu B, položky 5b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity by se dokonce nejednalo o invaliditu (i v případě plného navýšení podle § 3 odst. 1 či 2 uvedené vyhlášky pro další postižení), tedy ani hodnocení dle těchto položek by nevedlo ke konstatování vyšší míry poklesu pracovní schopnosti, než jak bylo Posudkovou komisí Praha učiněno. Stran vertebrogenních obtíží u žalobce došlo dále i k afekcím na pánevních kostech, dokumentován byl i bolestivý páteřní syndrom a i podle zprávy praktického lékaře ze dne 11. 10. 2023 byl uveden i výsledek vyšetření magnetické rezonance hrudní páteře z ledna 2022 (vyšetření indikováno ke zvážení ortopedem dle zprávy z 9. 11. 2021) s hernií disku Th8/9 s kontaktem s míchou, nicméně již stran vůbec eventuality zařazení do kapitoly XIII, oddílu E, položky 1c) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity bylo Posudkovou komisí Praha poukázáno na to, že v doložené neurologické dokumentaci vedle shora uvedeného ani např. ve zprávě ze dne 7. 9. 2023 nebyl zjištěn funkčně významný neurologický nález, nebyly zjištěny parézy dolních končetin, nebylo zjištěno ani postižení na úrovni symptomatologie neurogenního močového měchýře, ba ani alterace ve šlachookosticových reflexech na dolních končetinách (vzhledem k topice hernie), vyšetřený základní stoj I byl jistý a chůze byla bez jednostranné zátěže a bylo konstatováno, že není oslabena. Posudková komise Praha konstatovala, že i prodělání polytraumatu s mnohočetnými poúrazovými následky (nadto již v samotné preambuli příslušných položek k polytraumatu uvedeno, že se jedná o poruchy zejména kombinované postižení hlavy, hrudníku a končetin), je rozděleno do poruch zvláště těžkých, těžkých, středně těžkých, ale i lehkých poruch, neboť je hodnoceno k přetrvávajícímu funkčnímu postižení, byť vstupně může jít o závažné i mnohočetné postižení. Maximalisticky však byly zohledněny subjektivní obtíže žalobce včetně údajů a prezentovaných schopností při jednání Posudkové komise Praha. Další postižení žalobce neomezovala nad rámec základního postižení, aby

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

posouzení dle jiné základní položky vedlo ke konstatování vyšší míry poklesu pracovní schopnosti, než jak bylo Posudkovou komisí Praha učiněno, tedy ani k relaci syndromu neklidných nohou, nebylo zjištěno nadále ani závažné interní onemocnění s posudkovým dopadem nad ráme uvedeného posouzení. Platnost tohoto posudku byla stanovena do 30. 4. 2029 s ohledem na dosavadní anamnézu i s ukončením péče ambulance bolesti a věk žalobce. Platnost posudku je sice omezena, přesto však je relativně delší i s ohledem na časový odstup od polytraumatu. Žalobce byl schopen vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě podle § 5 vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž Posudková komise Praha konstatovala, že pro žalobce byly nevhodné fyzicky a psychicky náročné práce. Nicméně stanovení konkrétních možností pracovního zařazení s ohledem na dané postižení a stanovení podmínek pro výkon konkrétní práce pak bylo v kompetenci pracovně lékařské služby.

7. Žalobce v reakci na posudek Posudkové komise Praha zaslal soudu vyjádření, v němž namítal, že posudek se sice zabýval žalobcem předloženými zprávami detailněji a je v něm odůvodněno posouzení žalobcova zdravotního stavu z hlediska invalidity, avšak ani z něj nevyplývá, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace žalobcova zdravotního stavu, které by odůvodňovalo změnu stupně invalidity žalobce oproti období, kdy byl žalobce uznán plně invalidním. Z lékařských zpráv, které žalobce předložil, podle něj vyplývá, že jeho stav se zhoršuje, a to zejména v oblasti psychické.

V.

Srovnávací posudek

8. S ohledem na uvedené námitky soud zadal opětovné posouzení zdravotního stavu žalobce, a to Posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Hradci Králové (dále jen „Posudková komise HK“).
9. Posudková komise HK zpracovala srovnávací posudek dne 15. 12. 2025. Z tohoto posudku soud zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona, nešlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) uvedeného zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %. Doba platnosti posudku byla stanovena do 30. 4. 2029, datum vzniku invalidity bylo stanoveno na den 23. 1. 2023. V úvodu srovnávacího posudku uvedla Posudková komise HK soupis podkladů, z nichž při jeho vypracování vycházela, žalobcovu pracovní i osobní anamnézu. Posudková komise HK provedla následující diagnostický souhrn: Stav po polytraumatu 2. 7. 2017; fraktura proximálního femuru vpravo, osteosyntéza PFN s extrakcí květen 2019, otevřená intraartikulární kominutivní zlomenina distálního radia vpravo, hlavička kosti vřetenní vlevo, zlomenina distální diafýzy loketní kosti a fissura proc. coronoideus. Stav po revizi, debridement, resekci osteomyelitického ložiska distální metafýzy radia, implantaci cementového antibiotického spaceru (7. 12. 2017), extrakci spaceru, implantaci štěpu z levé lopaty kosti kyčelní do distálního radia vpravo, abreviační osteotomie kosti loketní vlevo, stav po fraktuře pánve, raménka kosti stydké vlevo, os illium vpravo – bez dislokace, stav po fraktuře hlavičky kosti vřetenní vlevo a fissura proc. coronoideus s konzervativním postupem. Přetrvávající změna osobnosti trpící chronickou bolestí. Úzkostně fobická porucha. Anamnesticky abúzus hypnotik. Syndrom neklidných. Nikotinismus. Stav po vředové chorobě gastroduodenální s krvácením (asi 2006). Žalobce byl posuzován jako

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

kvalifikovaný pracovník se středním odborným vzděláním. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považovala Posudková komise HK stav po zhojení polytraumatu z roku 2017. Procentní míru poklesu žalobcovy pracovní schopnosti stanovila Posudková komise HK podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to ve výši 40 %. Hodnotu procentního rozpětí zvolila při horní hranici vzhledem k charakteru a stupni základního onemocnění, minimálním následkům po léčbě, s přihlédnutím k dosaženému stupni vzdělání, výkonu nejvýše středně těžké práce a možnosti rekvalifikace. Vzhledem k doprovázejícím onemocněním, ji zvýšila podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity o 10 %, tj. na celkových 50 %. Posudek Posudkové komise HK obsahuje pracovní rekomandaci podle § 5 vyhlášky o posuzování invalidity, podle níž je žalobce schopen vykonávat výdělečnou činnost s podstatně menšími nároky na tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti, s podstatně menšími nároky na kvalifikaci a podstatně menším rozsahu a intenzitě. Je schopen rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, pokud není schopen využít dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti nebo pokračovat v předchozí výdělečné činnosti.

10. Posudková komise HK hodnotila tak, že se v případě žalobce jedná o 46letého kuřáka po zhojení polytraumatu (2. 7. 2017 – fraktura proximálního femuru vpravo – osteosyntéza PFN s extrakcí květen 2019, otevřená intraartikulární kominutivní zlomenina distálního radia vpravo, hlavička kosti vřetenní vlevo, zlomenina distální diafýzy loketní kosti a fissura proc. coronoideus), po revizi, debridement, resekci osteomyelitického ložiska distální metafýzy radia, implantaci cementového antibiotického spaceru (7. 12. 2017), extrakci spaceru, implantaci štěpu z levé lopaty kosti kyčelní do distálního radia vpravo, abreviační osteotomie kosti loketní vlevo, stav po fraktuře pánve – raménka kosti stydké vlevo, os illium vpravo – bez dislokace, stav po fraktuře hlavičky kosti vřetenní vlevo a fissura porocessus coronoideus s konzervativním postupem, přetrvávající změnou osobnosti trpící chronickou bolestí, úzkostně fobickou poruchou, po abúzu hypnotik, se syndromem neklidných nohou a po vředové chorobě gastroduodenální s krvácením (asi 2006), který je schopen samostatné chůze bez opory. Posudková komise HK zhodnotila námitky posuzovaného uplatněné v řízení o invaliditě. Posudky lékařů IPZS ze dne 12. 12. 2023 i ze dne 27. 2. 2024 považovala Posudková komise HK za posudkový omyl, a to vzhledem k objektivizovanému postižení pohybového systému. Funkčně nedošlo k tak příznivé stabilizaci zdravotního stavu, aby žalobce posudkově odpovídal invaliditě I. stupně. Posudkový lékař IPZS pro námitkové řízení dne 14. 5. 2024 provedl posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti žalobce, jehož výsledek rovněž považovala Posudková komise HK za posudkový omyl, vzhledem k objektivizovanému postižení pohybového systému. Funkčně nedošlo k tak příznivé stabilizaci zdravotního stavu, aby posudkově odpovídal invaliditě I. stupně. Objektivně doložené a posudkově významné zhoršení zdravotního stavu nebylo doloženo. Z podrobně prostudované spisové dokumentace doložené ortopedické, neurologické ani psychiatrické nálezy zhodnocené v časové průběhu nedokládají takové zdravotní postižení, aby odpovídalo přiznání invalidity I. stupně. Postižení hybnosti končetin po polytraumatu dle ortopedických nálezů je zhojeno bez funkčně závažného omezení kloubní hybnosti končetin a odpovídá nejvýše posouzenému II. stupni invalidity. Těžké funkční postižení po polytraumatu v roce 2017 po řadě operativních zákroků s trvalými projevy kořenového dráždění s trvalým funkčně významným neurologickým nálezem, se svalovými atrofiemi, závažnými parézami, poruchami funkce sfinkterů, s poklesem celkové výkonnosti při lehkém zatížení a se značným omezením denních aktivit nebylo z prostudované dokumentace prokázáno, proto objektivizovaný dlouhodobě

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

nepříznivý zdravotní stav nelze posoudit jako odpovídající postižení podle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c) ani 7d) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Psychiatrické nálezy nedokládají primárně těžkou poruchu osobnosti, ale pouze její změnu vlivem chronické bolesti. Změnu osobnosti vlivem chronické bolesti, které ani při vstřícném hodnocení nelze posoudit podle kapitoly V položky 5c) s poklesem procentní míry pracovní schopnosti o 35 % a s užitím § 3 odst. 1 vyhlášky o 45 %. Posudkový lékař měl k dispozici dostatečné podklady k objektivizaci zdravotního stavu takového rozsahu, aby jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který byl dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech. V posudku byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se žalobcova zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr i v jeho nepřítomnosti. Posudková komise HK se zabývala předkládanými novými nálezy a jejich hodnocením po datu vydání napadeného rozhodnutí. Posudková komise HK uvedla, že je její povinností se zabývat a vyhodnocovat veškeré předložené dokumenty při jednání. Nálezy byly hodnoceny pouze ve vztahu k možným progresím již jednou popsáných jednotlivých onemocnění, při vědomí toho, že je lze uplatnit pouze v novém řízení. Posudková komise HK zhodnotila nálezy ve vztahu k rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a dospěla k závěru, že se žalobcův zdravotní stav podstatně nezhoršil. Posudek Posudkové komise HK se od posudku lékaře IPZS ze dne 27. 2. 2024 a od posouzení zdravotního stavu lékařem IPZS v námitkovém řízení ze dne 14. 5. 2024 liší v posouzení I. stupně invalidity. Od posouzení zdravotního stavu jako odpovídající invaliditě II. stupně Posudkové komise Praha ze dne 11. 4. 2025 se neliší. Neliší se ani ve stanovení kontrolní lékařské prohlídky 30. 4. 2029. Po komplexním zhodnocení zdravotního stavu na podkladě doložené zdravotní dokumentace a diagnóz, které jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, dospěla Posudková komise HK k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, nešlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50 %, nedosahoval však více než 69 %. Zdravotní stav k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal nadále invaliditě II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění.

11. Žalobce k srovnávacímu posudku Posudkové komise HK uvedl pouze to, že s ním nesouhlasí.
12. Žalovaná k srovnávacímu posudku Posudkové komise HK sdělila, že v něm postrádá jakékoliv odůvodnění určení data změny stupně invalidity ke dni 23. 1. 2023. Rozhodující lékařská zpráva ambulance léčby bolesti ÚVN Praha 6 Střešovice ze dne 23. 1. 2023 je pouze uvedena ve výčtu doložených lékařských zpráv, není však vůbec citována, konkretizována a není nijak objasněno a odůvodněno, proč bylo určeno právě toto datum vzniku invalidity II. stupně. V posudku Posudkové komise Praha je tato zpráva alespoň částečně vyhodnocena v posudkovém zhodnocení vývoje zdravotního postižení žalobce. Srovnávací posudek takové zhodnocení neobsahuje.

VI.

Doplňující posudek ke srovnávacímu posudku

13. Na základě uvedeného soud požádal Posudkovou komisi HK o vypracování doplňujícího posudku ke srovnávacímu posudku, ve kterém se Posudková komise HK měla vyjádřit

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

k otázce data změny stupně invalidity žalobce z III. na II. stupeň a měla odůvodnit, proč stanovila jako datum změny stupně invalidity 23. 1. 2023.

14. Posudková komise HK vypracovala dne 15. 4. 2026 doplňující posudek, v němž uvedla, že při stanovení data změny stupně invalidity vycházela z lékařských zpráv ambulance léčby bolesti Klinika ortopedie 1. LF ZJ a ÚVN Praha 6 Střešovice (MUDr. V.), a to konkrétně ze zprávy ze dne 17. 8. 2023, 21. 3. 2023, 27. 10. 2022, 9. 5. 2022, 8. 12. 2021 a 8. 9. 2021. Z lékařské zprávy MUDr. V. ze dne 27. 10. 2022 se podává, že žalobce trpí bolestmi zad trvale, lokalizuje do střední Thp vpravo, typicky v klidu, pak propagace do HK a do beder a po zadní straně stehů DK. Bolesti se zlepšují pohybem, dlouhodobě stacionární NRS 5 pochvaluje si RHB. Snaží se cvičit, chod na páse 13–14 km několikrát týdně. Chodil na masáže a cvičení s trenérem. Chodí na RHB k Dr. N. Podle Posudkové komise HK je zdravotní stav doložen zprávou ambulance bolesti ze dne 23. 1. 2023, kde i nadále byla uvedena v rámci cvičení chůze na páse 13–14 km několikrát týdně, ale rehabilitace byla s efektem, jak vyplývalo i ze zaznamenaného vyjádření žalobce v této zprávě. Z dokumentace však vyplývá, že nedošlo k plnému zlepšení. Pro dosud nestabilizovaný zdravotní stav stanovila Posudková komise HK datum vzniku invalidity II. stupně na 23. 1. 2023. Doložený zdravotní stav k tomuto datu neodpovídal posouzení I. stupni invalidity, jak určily posudky lékařů IPZS v prvostupňovém i v námitkovém řízení. Na základě poznatků lékařské vědy, dynamiky vývoje zdravotního stavu a posudkově rozhodných skutečností (věk, adaptace na zdravotní postižení, výsledek rehabilitace, rekvalifikace apod.) lze předpokládat zlepšení funkčních schopností, proto stanovila Posudková komise HK datum kontroly invalidity žalobce na 30. 4. 2029.

VII.

Jednání soudu a právní posouzení věci soudem

15. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 18. 5. 2026 žalobce vyjádřil nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu Posudkovými komisemi, poukázal na zhoršující se zdravotní stav a dále argumentoval shodně jako v podané žalobě a setrval na svém žalobním návrhu.
16. Zástupkyně žalované ponechala rozhodnutí na úvaze soudu.
17. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
18. Ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
19. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

pojištění, posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ministerstva práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek uvedené posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz, podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, aby své posudkové závěry řádně zdůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy.

20. Žalobce v podané žalobě vyjádřil nesouhlas s posouzením svého zdravotního stavu posudkovými lékaři v prvostupňovém i v námitkovém řízení a namítl, že invalidita III. stupně v jeho případě nadále trvá. Při posuzování této námitky, a tedy důvodnosti podané žaloby vycházel soud v tomto směru z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR Praze ze dne 11. 4. 2025 ve spojení s posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Hradci Králové ze dne 15. 12. 2025, ve znění jeho doplňku ze dne 15. 4. 2026, které na rozdíl od předchozích posudků vypracovaných posudkovými lékaři v průběhu správního řízení, považoval za nejkomplexnější a nejpersvědčivější. Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Praze a v Hradci Králové, zasedající v řádném složení, za přítomnosti lékařů s odborností ortopedie a neurologie s odkazem na zdravotnickou dokumentaci žalobce dostatečně a přezkoumatelně odůvodnily, proč mají za to, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí, tedy k datu 25. 6. 2024, lze zdravotní stav žalobce hodnotit dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 40 % zvýšenou dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 %, tedy celkem ve výši 50 %. Dostatečně srozumitelně vysvětlily i důvod pro odlišné posouzení míry poklesu žalobcovy pracovní schopnosti, než jak je posoudili lékaři IPZS v prvostupňovém i v námitkovém řízení, kdy toto posouzení považovaly za posudkový omyl vzhledem k objektivizovanému postižení pohybového systému, když nedošlo k tak příznivé stabilizaci zdravotního stavu žalobce, aby posudkově odpovídal invaliditě I. stupně. Obě posudkové komise pak zcela jednoznačně stanovily a v doplňujícím posudku řádně odůvodnily datum změny stupně invalidity z III. na II. stupeň dne 23. 1. 2023 a rovněž řádně a přezkoumatelně odůvodnily, proč, oproti předchozímu posouzení, k tomuto dni nebylo možno posuzovat dle kapitoly XV, oddílu A, položky 7c) či 7d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
21. Městský soud v Praze neshledal žádné rozpory mezi doloženými lékařskými zprávami a posudkovým zhodnocením. Soud má za to, že posudky Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze a v Hradci Králové, které dospěly ke shodným závěrům, splňují kritéria úplnosti a přesvědčivosti. O správnosti a úplnosti stanovené klinické diagnózy onemocnění žalobce, jakož i o stanovení a řádném zdůvodnění procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobce není žádných pochyb. Za daného stavu není rovněž důvodu pochybovat o správnosti závěrů ohledně stanovení data změny stupně invalidity žalobce z III. na II. stupeň. Posudkové komise své závěry adekvátně a dostatečně srozumitelně a přezkoumatelně odůvodnily a pokud dle nich šlo u žalobce o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26/2024

invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění s datem jejího vzniku dnem 23. 1. 2023, soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil.

22. Žalovaná je povinna podle § 78 odst. 5 s. ř. s. po právní moci tohoto rozsudku vydat nové rozhodnutí, ve kterém se bude řídit právním názorem soudu uvedeným výše.
23. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl ve věci úspěšný, avšak žádné prokazatelné náklady řízení mu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. května 2026

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.